

ข้อมูลพื้นฐานของจังหวัดกาฬสินธุ์

1. ข้อมูลด้านการเกษตรของจังหวัด

1.1 พื้นที่ทั้งหมด 4,715,494 ไร่ เป็นพื้นที่เกษตรกรรม 2,658,984.03 ไร่ (56.39% ของจังหวัด) แบ่งเป็น

- พื้นที่ปลูกข้าว 1,506,892 ไร่
- พืชไร่ 628,221.88 ไร่
- ไม้ผล ไม้ยืนต้น 213,096.84 ไร่
- สวนผัก ไม้ดอก ไม้ประดับ 21,783.83 ไร่
- เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตรอื่น 313,908.48 ไร่

โดยมีพื้นที่เกษตรกรรมในเขตชลประทาน 349,674.94 ไร่ และพื้นที่เกษตรกรรมนอกเขตชลประทาน 2,483,214.70 ไร่

1.2 สถานการณ์ด้านทรัพยากรการผลิตและแนวโน้ม ประมาณน้ำต้นทุนที่ใช้การได้รวม 1,282.71 ล้าน ลบ.ม.

1.2.1 ปริมาณน้ำในเขตชลประทานมีน้ำใช้การได้ 1,108.43 ล้าน ลบ.ม. (53%)

- เขื่อนลำปาว 1,032.76 ล้าน ลบ.ม. (52%)
- อ่างเก็บน้ำขนาดกลาง 17 แห่ง 45.76 ล้าน ลบ.ม. (52%)
- อ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก 263 แห่ง 29.92 ล้าน ลบ.ม. (50%)

1.2.2 ปริมาณนอกเขตชลประทานมีน้ำใช้การได้ 155.96 ล้าน ลบ.ม. (45%)

- แหล่งน้ำสาธารณะ 900 แห่ง 120.70 ล้าน ลบ.ม. (42%)
- สระน้ำในไร่นา 20,639 แห่ง 20.75 ล้าน ลบ.ม. (80%)
- บ่อบาดาล 3,035 แห่ง 13.13 ล้าน ลบ.ม. (41%) (ข้อมูล ณ วันที่ 25 มกราคม 2565)

2) ปริมาณน้ำฝนสะสม ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2565 ถึง 26 มกราคม 2565 เฉลี่ย 3.0 มม.(ปริมาณฝนเฉลี่ยรายปีในรอบ 10 ปี จำนวน 1,329.10 มม./ปี) จำนวน 116 วัน/ปี

3) ความต้องการใช้น้ำของจังหวัดจำแนก 5 ด้าน

- อุปโภคบริโภค 7.24 ล้าน ลบ.ม.
- ระบบนิเวศ 77.83 ล้านลบ.ม.
- เกษตรกรรม 523.27 ล้าน ลบ.ม.
- อุตสาหกรรม 1.81 ล้านลบ.ม.
- น้ำสำรอง 300 ล้านลบ.ม.

4) การใช้ประโยชน์และความเหมาะสมของดินเพื่อการเพาะปลูก (Agri-Map analytic)

- พื้นที่ทำการเกษตรที่เหมาะสม สำหรับการปลูกพืชเศรษฐกิจ ของจังหวัดกาฬสินธุ์ ดังนี้
  - พื้นที่เหมาะสมปลูกข้าว S1 จำนวน 426,675 ไร่ S2 จำนวน 610,648 ไร่
  - พื้นที่เหมาะสมปลูกมันสำปะหลัง S1 จำนวน – ไร่ S2 จำนวน 274,013 ไร่
  - พื้นที่เหมาะสมปลูกยางพารา S1 จำนวน – ไร่ S2 จำนวน 154,670 ไร่
  - พื้นที่เหมาะสมปลูกอ้อย S1 จำนวน 9,948 ไร่ S2 จำนวน 667,828 ไร่

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

1.3 ขนาดเศรษฐกิจของจังหวัด (GPP) มีมูลค่าเท่ากับ 58,617 ล้านบาท มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัดต่อหัว 73,587 บาท/คน/ปี โดยโครงสร้างเศรษฐกิจจังหวัดกาฬสินธุ์ (ปี 2562) แยกเป็นภาคเกษตร 13,552 ล้านบาท และนอกภาคการเกษตร 45,065 ล้านบาท จำนวนประชากร 985,346 คน 301,441 ครัวเรือน เป็นภาคการเกษตร 172,577 ครัวเรือน

1.4 พืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ได้แก่ ข้าว มันสำปะหลัง อ้อยโรงงาน

พืชเศรษฐกิจ	พื้นที่ปลูก (ไร่)	พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตทั้งหมด (ตัน)	ผลผลิตต่อไร่ (กก.)	มูลค่า
ข้าว	1,506,892	1481,973	553,665	374	
มันสำปะหลัง	296,494	294,142	1,056,100	3,590	
อ้อย	388,640	388,640	3,199,284	8,232	
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	175	175	114	651	
ลำไย	349	269	158	587	
ทุเรียน	399	7	3	429	
มะม่วงมหาชนก	6,950.50	6,451.61	8,354.38	1,294	
พุทรา	1,923	1,208	3,299	2,731	

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์

1.5 สัตว์เศรษฐกิจ/ประมงที่สำคัญ

สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญ

ลำดับที่	อำเภอ	โคเนื้อ		โคนม		กระบือ		สุกร		ไก่		เป็ด	
		ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย	ตัว	ราย
1	กมลาไสย	3,672	1,151	290	15	568	166	3,762	215	121,175	6,158	27,553	1,388
2	กุฉินารายณ์	14,996	3,485	9	1	4,233	1,069	9,237	526	353,466	6,424	12,769	659
3	เขาวง	8,301	1,485	-	-	1,982	464	5,565	230	85,238	2,508	3,915	266
4	คำม่วง	7,280	1,118	14	2	2,199	353	3,818	191	183,555	3,228	16,359	567
5	ฆ้องชัย	1,731	551	-	-	418	105	669	35	125,072	2,605	59,551	629
6	ดอนจาน	5,078	1,113	132	14	618	131	2,773	217	108,187	1,917	5,741	287
7	ท่าคันโท	2,714	484	56	7	664	143	1,520	74	74,726	2,213	8,076	366
8	นาคู	4,304	1,092	-	-	1,815	415	7,112	203	226,182	4,315	7,760	393
9	นามน	6,171	1,252	85	10	1,345	282	5,505	131	95,796	2,481	6,586	340
10	เมืองกาฬสินธุ์	14,737	3,777	28	5	1,858	379	8,967	579	439,785	12,229	55,477	1,828
11	ยางตลาด	10,307	2,542	7	2	2,793	585	3,586	310	292,755	6,844	21,152	859
12	ร่องคำ	1,993	682	21	1	616	223	445	58	63,690	1,900	8,059	437
13	สมเด็จ	8,821	1,925	-	-	2,221	439	928	93	163,212	3,614	6,391	376
14	สหัสขันธ์	9,929	2,038	-	-	2,237	334	3,950	158	138,469	3,733	4,644	213

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

15	สามชัย	3,421	527	2	1	649	99	1,784	110	106,738	2,994	8,879	546
16	หนองกุ้งศรี	7,719	1,373	54	4	1,427	281	8,023	280	447,717	7,985	20,270	1,188
17	ห้วยผึ้ง	5,237	1,058	-	-	1,433	223	972	54	53,366	1,776	5,541	429
18	ห้วยเม็ก	8,625	1,640	66	5	2,013	444	3,921	224	229,486	4,219	28,906	1,454
รวม		125,036	27,266	764	67	29,059	6,135	72,967	3,688	3307615	77,143	307,629	12,225

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์

สินค้าด้านประมงที่สำคัญ

ชนิดสัตว์น้ำ	พื้นที่	บ่อดิน			เนื้อที่เลี้ยง (ไร่)	ผลผลิต (ตัน)/ปี	ราคา (บาท/กก.)	มูลค่า (ล้านบาท)/ปี
		จำนวน (ราย)	จำนวน หน่วย(บ่อ/ กระชัง)	จำนวน				
กุ้งก้ามกราม	ต.หัวหิน อ.ห้วยเม็ก	124	628	993	338	230	78	
	ต.ลำพาน อ.เมืองกาฬสินธุ์	9	38	567.5	193	230	44	
	ต.ลำคลอง อ.เมืองกาฬสินธุ์	109	560	934	318	230	73	
	ต.นาเชือก อ.ยางตลาด	219	1,066	1,800.50	612	230	141	
	ต.บัวบาน อ.ยางตลาด	578	2,153	3,431.76	1,167	230	268	
	ต.เขาพระนอน อ.ยางตลาด	48	219	402.25	137	230	32	
	ต.ดอนสมบุรณ์, หัวจัว อ.ยางตลาด	10	42	58	20	230	5	
	ต.เสาเล้า, ต.หนองบัว อ.หนองกุ้งศรี	52	292	378.25	129	230	30	
	ต.ดินจี่ อ.คำม่วง	1	6	10	3	230	1	
	ต.นามะเขือ, ต.กุสิงห์ อ.สหัสขันธ์	3	13	24	8	230	2	
	ต.เจ้าท่า อ.กมลาไสย	3	10	11.5	4	230	1	
รวม		1,156	5,027	8,610.76	2,929.00		675	
ปลานิลใน กระชัง	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	24	1,777	17.59	2,399	58	139	
	อำเภอห้วยเม็ก	76	1,697	19.88	2,291	58	133	
	อำเภอหนองกุ้งศรี	284	6,701	103.48	9,046	58	525	
	อำเภอยางตลาด	13	348	4.31	470	58	27	
	อำเภอสหัสขันธ์	57	1,345	21.43	1,816	58	105	
	อำเภอกมลาไสย	5	229	1.12	309	58	18	
รวม		459	12,097	167.81	16,331.00		947	
ปลาตุ๊ก/ ปลาหมอไทย	อำเภอกมลาไสย	121	833	502.25	2,009	50	100	
	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	6	74	121.25	485	50	24	
	รวม		127	907	623.5	2,494.00		124
ปลากะพงขาว	อำเภอเมืองกาฬสินธุ์	2	4	4	20	135	3	
	อำเภอหนองกุ้งศรี	18	36	37.75	180	135	24	
	อำเภอห้วยเม็ก	6	12	16.5	60	135	8	
	รวม		26	52	58.25	260		35
ปลากินพืช (ยังชีพ)/	18 อำเภอ	8,783	13,921	10,388.00	1,132	50	57	

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

1.6 สินค้าสำคัญ สินค้าเด่น/สินค้า GI ได้แก่ ผ้าไหมแพรวา และข้าวเหนียวเขาวงของจังหวัด

จังหวัดกาฬสินธุ์มีผลิตภัณฑ์ที่ได้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์จำนวน 2 ผลิตภัณฑ์ ได้แก่ ผ้าไหมแพรวา และข้าวเหนียวเขาวง

1) ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์

ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ (PrawaKalasin Thai Silk) หมายถึง ผ้าไหมที่ทอประดิษฐ์ลวดลายด้วยการขีดและการจก ใช้เส้นไหมตีเกลียวเป็นทั้งเส้นยืนและเส้นพุ่ง รวมทั้งมีเส้นไหมเพิ่มพิเศษในการทำให้เกิดลวดลายตามกรรมวิธีที่ประณีตของชาวผู้ไทยที่เป็นมรดกทางหัตถกรรมที่ถ่ายทอดสืบกันมา

ผ้าไหมแพรวา มีขอบเขตการผลิตอยู่ในพื้นที่อำเภอคำม่วง อำเภอสหัสขันธ์ อำเภอสว่างแดนดิน และอำเภอสว่างแดนดิน ของจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยบรรพบุรุษของชาวผู้ไทยได้ถ่ายทอดมรดกทางหัตถกรรมให้ชาวผู้ไทยใช้ภูมิปัญญาการทอผ้าไหมแพรวาสามารถทอประดิษฐ์ลวดลายตามกรรมวิธีที่ประณีตผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์ นับเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ ชื่อเสียง และคุณลักษณะพิเศษที่แตกต่างจากผ้าไหมแพรวาในท้องถิ่นอื่นซึ่งมีลักษณะของสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์พ.ศ. 2546โดยวันที่ 16 พฤษภาคม 2550 ได้ยื่นขอต่อกรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ และได้รับประกาศให้ขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ “ผ้าไหมแพรวากาฬสินธุ์” วันที่ 24 ตุลาคม 2550 ทะเบียนเลขที่ สช 50100021 สินค้าที่ได้รับการขึ้นทะเบียนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์แล้วจะได้รับการคุ้มครองตลอดไป โดยไม่มีกำหนดระยะเวลาจนกว่าจะมีการเพิกถอนทะเบียน

2) ข้าวเหนียวเขาวง

จังหวัดกาฬสินธุ์เป็นแหล่งผลิตข้าวพื้นเมือง GI ได้แก่ “ข้าวเหนียวเขาวง” ได้ขึ้นทะเบียนกับกรมทรัพย์สินทางปัญญากระทรวงพาณิชย์เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2552 ทะเบียนเลขที่ สช 52100026 มีสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์มาตรฐานถิ่นกำเนิด(Geographical Indication : GI) ปลูกในพื้นที่ที่เป็นดินภูเขาไฟเก่า ใช้พันธุ์ข้าวเหนียวกอเดียว ซึ่งเป็นข้าวพันธุ์เบา (ข้าวตอ) และ ข้าวเหนียว กข6 โดยข้าวเหนียวเขาวงมีความพิเศษคือ มีความเหนียวนุ่มมีกลิ่นหอมไม่ติดมือเก็บความนุ่มไว้ได้นานพื้นที่การผลิตข้าวเหนียวเขาวงได้แก่ 1) พื้นที่ 6 ตำบลของอำเภอเขาวง 2) พื้นที่ตำบลนาโง และตำบลหนองห้าง อำเภอกุฉินารายณ์ และ3) ตำบลนาคู และตำบลบ่อแก้ว อำเภอนาคู รวมทั้งสิ้น 109,127 ไร่ จำนวนครัวเรือนเกษตรกรทั้งหมด 14,850 ครัวเรือน มูลค่าการจำหน่าย 247.46 ล้านบาท

1.7 สินค้า OTOP 10 อันดับแรกของจังหวัด ได้แก่

- 1) หมูทุบ หมูเค็ม/4 ดาว ไส้กรอกปลา ต.กาฬสินธุ์ อ.เมืองกาฬสินธุ์ จ.กาฬสินธุ์ 46000
- 2) ผ้าห่มทอมือ / 3 ดาว หมูที่ - ซอย - ถนน - ต.นามน อ.นามน จ.กาฬสินธุ์ 46230
- 3) ผลิตภัณฑ์ผ้าขาวม้า / 5 ดาว ต.หนองแปน อ.กมลาไสย จ.กาฬสินธุ์ 46130
- 4) หมอนขีด /2 ดาว ต.ร่องคำ อ.ร่องคำ จ.กาฬสินธุ์ 46210
- 5) ผ้าห่มทอมือ /5 ดาว ต.จุมจัง อ.กุฉินารายณ์ จ.กาฬสินธุ์ 46110
- 6) ข้าว กข.6 /5 ดาว ต.คุ้มเก่า อ.เขาวง จ.กาฬสินธุ์ 46160
- 7) เสื้อผ้าสำเร็จรูปสำหรับเด็ก / 4 ดาว ต.ยางตลาด อ.ยางตลาด จ.กาฬสินธุ์ 46120
- 8) ผ้าถุงมัดหมี่ สื่อกก เสื้อพับ / 3 ดาว ต.ห้วยเม็ก อ.ห้วยเม็ก จ.กาฬสินธุ์ 46170

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

9) เสื้อพื้นเมือง ผ้าไหมแพรวา / 5 ดาว ต.สหัสขันธ์ อ.สหัสขันธ์ จ.กาฬสินธุ์ 46140

10) ผ้าไหมแพรวา / 5 ดาว ต.โพน อ.คำม่วง จ.กาฬสินธุ์ 46180

1.8 โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี

1) หมู่บ้าน OTOP เพื่อการท่องเที่ยว (Village) จำนวน 9 หมู่บ้าน ประกอบด้วย บ้าน

2) หมู่บ้าน OTOP นวัตวิถี จำนวน 61 หมู่บ้าน

1.9 สหกรณ์การเกษตร

1) จำนวนสหกรณ์การเกษตรในจังหวัด 55 สหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ 142,305 ราย รายละเอียดดังนี้

จำนวนสหกรณ์และจำนวนสมาชิกสหกรณ์						
ประเภท	จำนวนสหกรณ์ (แห่ง)	สมาชิกทั้งหมด (คน)	สมาชิกสามัญ (คน)	สมาชิกสมทบ (คน)	จำนวนสมาชิกที่มีส่วน	ร้อยละ
					ร่วมในการดำเนินธุรกิจ (คน)	
สหกรณ์การเกษตร	55	142,305.00	135,188.00	7,117.00	76,024.00	53.42
สหกรณ์ประมง	2	92.00	92.00	-	62.00	67.39
สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-	-
สหกรณ์ออมทรัพย์	10	20,577.00	19,216.00	1,361.00	19,603.00	95.27
สหกรณ์ร้านค้า	-	-	-	-	-	-
สหกรณ์บริการ	6	1,491.00	1,491.00	-	1,274.00	85.45
สหกรณ์เครดิตยูเนียน	6	10,388.00	5,763.00	4,625.00	7,966.00	76.68
รวม	79	174,853.00	161,750.00	13,103.00	104,929.00	60.01

ปริมาณธุรกิจของสหกรณ์ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2564

ประเภทสหกรณ์	ธุรกิจของสหกรณ์ (แห่ง)	ปริมาณธุรกิจ แยกตามประเภทการให้บริการ (ล้านบาท)						รวมทั้งสิ้น
		รับฝากเงิน	ให้เงินกู้	จัดหาสินค้ามาจำหน่าย	รวบรวมผลผลิต	แปรรูปผลผลิต	บริการและอื่นๆ	
1.สหกรณ์การเกษตร	55	1,129.38	1,694.35	580.01	692.58	8.97	12.25	4,117.54
2.สหกรณ์ประมง	2	-	-	69.51	53.28	-	0.2	122.99
3.สหกรณ์นิคม	-	-	-	-	-	-	-	-
4.สหกรณ์ออมทรัพย์	10	2,861.72	8,493.80	-	-	-	-	11,355.52
5.สหกรณ์ร้านค้า	-	-	-	-	-	-	-	-
6.สหกรณ์บริการ	6	0.15	0.04	0.19	1.45	-	0.23	2.07
7.สหกรณ์เครดิตยูเนียน	6	146.25	113.52	6.36	7.63	-	0.16	273.92
รวม	79	4,137.50	10,301.70	656.07	754.94	8.97	12.84	15,872.03

ที่มา : สำนักงานสหกรณ์จังหวัดกาฬสินธุ์

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

2. ข้อมูลการรับรองมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัยของจังหวัด

จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรที่ทำการเกษตรแบบปลอดภัย และได้รับการรับรองมาตรฐาน

- ปศุสัตว์ มาตรฐาน GAP จำนวน 118 ราย มาตรฐานสัตว์ปีกเลี้ยงปล่อยอิสระ จำนวน 1 ราย
  - ประมง มาตรฐาน GAP จำนวน 44 ราย และ Safety Level จำนวน 132 ราย
  - ด้านข้าว มาตรฐาน GAP จำนวน 569 ราย มาตรฐานอินทรีย์ จำนวน 2,686 ราย
  - ด้านพืชอื่นๆ มาตรฐาน GAP จำนวน 1,081 ราย มาตรฐานอินทรีย์และระยะปรับเปลี่ยน จำนวน 46 ราย
- สินค้า : ด้านปศุสัตว์

ลำดับ	ชนิดสินค้า	จำนวนแปลง/ราย	จำนวนตัว	มาตรฐานที่ได้รับ
1	โคเนื้อ	1	62	GAP
2	โคนม	17	316	GAP
3	สุกร	64	52,565	GAP
4	ไก่เนื้อ	20	388,760	GAP
5	ไก่ไข่	2	54,000	GAP
6	จิ้งหรีด	13	650 (บ่อ)	GAP
7	สัตว์ปีกเลี้ยงปล่อยอิสระ(เป็ดไข่)	1	500	GAP

ที่มา : สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์

สินค้า : ด้านประมงที่ได้มาตรฐาน GAP

ลำดับ	ชนิดสินค้า	จำนวน (ราย)	จำนวน (บ่อ/กระชัง)	พื้นที่ (ไร่)
1	ปลานิลในกระชัง	260	21,411 กระชัง	94.34
2	กึ่งก้ามกราม	125	607 บ่อ	1,047.94
3	ปลากะพงขาว	22	45 บ่อ	86.75
4	ปลานิล (เพาะฟัก/อนุบาล)	11	60 บ่อ	61.19
5	ปลาดุก	30	259 บ่อ	151
รวม		448	21,411 กระชัง/971 บ่อ	1,441.22

สินค้า : ด้านประมงที่ได้มาตรฐาน Safety Level

ลำดับ	ชนิดสินค้า	จำนวน (ราย)	จำนวน (บ่อ)	พื้นที่ (ไร่)
1	ปลานิล, ปลาดุก	91	138	144.20
2	ปลาดุก	18	77	57.70
3	กบ	5	16	9.00
4	ปลาดุก, ปลาหมอ, กบ	18	178	161.90
รวม		132	409	372.80

ที่มา : สำนักงานประมงจังหวัดกาฬสินธุ์

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

สินค้า : ด้านข้าว

ลำดับที่	ระดับมาตรฐาน	จำนวนแปลง/ราย	จำนวนไร่
1	T1 (เตรียมความพร้อม)	-	-
2	T2 (ปรับเปลี่ยน) งบจังหวัด	1,468 ราย	9,264 ไร่
3	มาตรฐานอินทรีย์	1,218 แปลง/1,154 ราย	6,329 ไร่
4	GAP	569 ราย	5,934 ไร่

ที่มา : ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าวภาพสินค้า

สินค้า : ด้านพืชอื่น

ลำดับที่	ระดับมาตรฐาน	จำนวนแปลง/ราย	พื้นที่ (ไร่)
1	อินทรีย์	19	217.27
2	อินทรีย์(ระยะปรับเปลี่ยน)	27	120.45
3	GAP	1,081	5,830.31

ที่มา : ศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรภาพสินค้า

(ข้อมูล ณ วันที่ 24 มกราคม 2565)

3. งบประมาณ ปี 2565 รวมทั้งสิ้น 380,206,277 บาท แบ่งเป็น

3.1 งบประมาณของส่วนราชการต้นสังกัด (Function Base)

- 1) งบประมาณรวมทั้งสิ้น 380,206,277 บาท ผลการเบิกจ่าย 115,790,840 บาท คิดเป็นร้อยละ 30.45
- 2) ผลการดำเนินงาน/ผลการปฏิบัติราชการสำคัญ (แผนงานโครงการจำแนกตาม ข้าว พืช ปศุสัตว์ ประมง กลุ่มสหกรณ์ ชลประทาน และอื่นๆ) จำนวน 203 โครงการ จำแนกเป็นแต่ละด้าน ดังนี้
  - 2.1) ด้านข้าว 16 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 7.92 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ
  - 2.2) ด้านพืช 42 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 20.79 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ
  - 2.3) ด้านปศุสัตว์ 2 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 1 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ
  - 2.4) ด้านกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ 3 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 1.48 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ
  - 2.5) ด้านดิน 17 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 8.41 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

2.6) ด้านชลประทาน 94 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 46.53 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ

2.7) ด้านอื่นๆ 7 โครงการ คิดเป็นร้อยละ 3.46 ของโครงการทั้งหมด
อยู่ระหว่างการดำเนินโครงการ

4. ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ

4.1 ระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่

จังหวัดกาฬสินธุ์ การดำเนินงานตามโครงการระบบการส่งเสริมการเกษตรแบบแปลงใหญ่ โดยมีผลการดำเนินงาน ณ วันที่ 10 มกราคม 2565 มีจำนวนแปลงใหญ่ทั้งหมด 147 แปลง ดังนี้

ชนิด	จำนวน(แปลง)	เกษตรกร(ราย)	พื้นที่(ไร่)
ข้าว	51	3,639	44,241.75
ประมง	6	504	1,332.86
ปศุสัตว์	17	616	6,773.00
ยางพารา	4	158	2,344.75
ไม้ดอกไม้ประดับ	2	60	15
ไม้ผล	17	811	14,929.75
ผัก/สมุนไพร	20	918	380.40
พืชไร่	28	1,960	75,061.75
หม่อนไหม	2	147	300.00
รวม	147	8,813	145,379.26

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดกาฬสินธุ์

4.2 ผลการดำเนินงานโครงการสำคัญ (Agenda) (สรุปโดยย่อ)

4.2.1 ระบบการส่งเสริมแปลงใหญ่

- 1.) งบประมาณรวม 2,597,720 ผลการเบิกจ่าย 779,316 คิดเป็นร้อยละ 30
- 2.) เป้าหมายรวม 147 แปลง พื้นที่ 145,379 ไร่ เกษตรกร 8,813 ราย

4.2.2 ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร

- 1.) งบประมาณรวม 1,696,900 ผลการเบิกจ่าย 424,225 คิดเป็นร้อยละ 25
- 2.) เป้าหมายรวม 18 ศูนย์ เกษตรกร 540 ราย

4.2.3 พัฒนาเกษตรกรปราดเปรื่อง

- 1.) งบประมาณรวม 243,400 ผลการเบิกจ่าย 60,850 คิดเป็นร้อยละ 25
- 2.) เป้าหมาย เกษตรกร 220 ราย

4.2.4 บริหารจัดการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก

- 1.) งบประมาณรวม 4,610,570 ผลการเบิกจ่าย 1,844,288 คิดเป็นร้อยละ 40
- 2.) เป้าหมาย พื้นที่ 2,021 ไร่

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

4.2.5 ยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร

- 1.) งบประมาณรวม 2,106,410 ผลการเบิกจ่าย 526,603 คิดเป็นร้อยละ 25
- 2.) เป้าหมาย เกษตรกร 500 ราย

4.2.6 พัฒนาเกษตรกรอินทรีย์

- 1.) งบประมาณรวม 5,681,860 ผลการเบิกจ่าย 1,420,465 คิดเป็นร้อยละ 25
- 2.) เป้าหมาย พื้นที่ 18 อำเภอ เกษตรกร 2,000 ราย

4.2.7 บริหารจัดการทรัพยากรน้ำ

- 1.) งบประมาณรวม 215,930,100 ผลการเบิกจ่าย 53,982,525 คิดเป็นร้อยละ 30
- 2.) เป้าหมาย พื้นที่ 18 อำเภอ ประกอบด้วยบ่อจิว 1,500 บ่อ แหล่งน้ำต้นทุน ขนาดใหญ่ 1 แห่ง ขนาดกลาง 17 แห่ง ขนาดเล็ก 263 แห่ง น้ำใช้ได้ 1,176.46 ลบ.ม. พื้นที่ชลประทาน 380,000 ไร่

4.2.8 พัฒนาศักยภาพสหกรณ์

- 1.) งบประมาณรวม 5,930,929 ผลการเบิกจ่าย 4,337,818 คิดเป็นร้อยละ 70
- 2.) เป้าหมาย สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรจำนวน 150 แห่ง

5. สถานการณ์การผลิตและราคาสินค้าเกษตรที่สำคัญ

ราคาสินค้าเกษตรที่เกษตรกรขายได้ที่ไร่ – นา เฉลี่ยจังหวัดกาฬสินธุ์

รายการ	หน่วย	บาท
ข้าวนาปีหอมมะลิ	ตัน	9,086.53
ข้าวเหนียวนาปียาว	ตัน	7,990.62
มันสำปะหลังสด	กิโลกรัม	2.33
มันเส้น	กิโลกรัม	8.00
อ้อยโรงงาน	ตัน	996.25
ถั่วลิสงเปลือกแห้ง	กิโลกรัม	35.00
ถั่วลิสงเปลือกสด	กิโลกรัม	32.00
ยางก้อน	กิโลกรัม	24.80
มะม่วงน้ำดอกไม้	กิโลกรัม	FALSE
โคพันธุ์ลูกผสม ขนาดใหญ่	ตัว	51,348.21
โคพันธุ์ลูกผสม ขนาดกลาง	ตัว	43,062.50
โคพันธุ์ลูกผสม ขนาดเล็ก	ตัว	32,250.00
กระบือ ขนาดใหญ่	ตัว	59,723.21
กระบือ ขนาดกลาง	ตัว	50,312.50
กระบือ ขนาดเล็ก	ตัว	38,500.00
สุกร เกิน 100 กก.	กิโลกรัม	75.02

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

สุกร ต่ำกว่า 100	กิโลกรัม	71.99
เปิดรูน ขนาดกลาง	กิโลกรัม	81.87
ไก่อร่นพันธุ์พื้นเมือง	กิโลกรัม	91.30
ไข่ไก่สด คณะ	ร้อยฟอง	308.83
ไข่เป็ดสด คณะ	ร้อยฟอง	386.50
ไข่ไก่สด เบอร์ 0	ร้อยฟอง	389.69
ไข่ไก่สด เบอร์ 1	ร้อยฟอง	376.04
ไข่ไก่สด เบอร์ 2	ร้อยฟอง	368.12
ไข่ไก่สด เบอร์ 3	ร้อยฟอง	349.72
ไข่ไก่สด เบอร์ 4	ร้อยฟอง	329.44
มันสำปะหลังสดเชื้อแป้ง 25%	กิโลกรัม	2.52
มันสำปะหลังสดเชื้อแป้ง 30%	กิโลกรัม	2.75

ที่มา : สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร เขต 4 ขอนแก่น

6. สถานการณ์และการช่วยเหลือภัยพิบัติด้านเกษตร

6.1 พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง/อุทกภัย (ล่อแหลมและเปราะบาง)

พื้นที่เสี่ยงภัยแล้ง

จังหวัดกาฬสินธุ์มีพื้นที่เสี่ยงภัยแล้งทั้งหมด 539,433 ไร่ แบ่งเป็นระดับความเสี่ยงน้อย 82,976 ไร่ ระดับปานกลาง 94,768 ไร่ ระดับสูง 362,289 ไร่

พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วม

พื้นที่เสี่ยงน้ำท่วมซ้ำซาก มี 5 อำเภอ ดังนี้

อำเภอ	พืช	ประมง	ปศุสัตว์
	4 อำเภอ 15 ตำบล	5 อำเภอ 21 ตำบล	
ยางตลาด	บัวบาน, นาดี, ยางตลาด, หัวงัว, อุ่มเม่า	บัวบาน, นาดี, ดอนสมบุญ, ยางตลาด, นาเชือก, คลองขาม, เขาพระนอน	บัวบาน, นาดี, ยางตลาด, หัวงัว, อุ่มเม่า
กมลาไสย	ดงลิง, ัญญา, หลักเมือง, เจ้าท่า	กมลาไสย, โพนงาม, สามัคคี, หลักเมือง, เจ้าท่า, ดงลิง, ัญญา	ดงลิง, ัญญา, หลักเมือง, เจ้าท่า
ฆ้องชัย	เหล่ากลาง, ฆ้องชัยพัฒนา, โคนสะอาด, ลำชี	ฆ้องชัยพัฒนา	เหล่ากลาง, ฆ้องชัยพัฒนา, โคนสะอาด, ลำชี
ร่องคำ	เหล่าอ้อย	สามัคคี เหล่าอ้อย	เหล่าอ้อย
	-	ลำคลอง, เชียงเครือ, ลำพาน, โพนทอง	-

แบบฟอร์มที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานจังหวัด

6.2 สถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

1. สถานการณ์อุทกภัยจากอิทธิพลพายุดีเปรสชัน “โกนเซิน” และพายุโซนร้อน “เตี้ยนหมู่”ตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2564 เป็นต้นมา เป็นเหตุให้เกิดอุทกภัยในเขตพื้นที่อำเภอโขงชัย กมลาไสย และอำเภอร่องคำ มีเกษตรกรประสบภัย จำนวน 3,832 ราย
2. สถานการณ์โรคลัมปี สกิน (Lumpy skin disease) ในพื้นที่จังหวัดกาฬสินธุ์
  - สัตว์ป่วยสะสม จำนวน 24,262 ตัว
  - จำนวนเกษตรกร 10,227 ราย
  - สัตว์หายป่วยสะสม 21,587 ตัว
  - ไม่มีสัตว์ป่วยใหม่
  - จำนวนสัตว์ตายสะสม 2,519 ตัว
  - คงเหลือสัตว์ป่วย 156 ตัว
3. จำนวนจุดความร้อนสะสมพื้นที่การเกษตร จ.กาฬสินธุ์ จากข้อมูลดาวเทียม MIDIS (Terra/Aqua) ระหว่างวันที่ 21-25 มกราคม 2565 จำนวน 49 จุด (ลดลง 30.98 % เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีที่แล้ว)
4. ปริมาณ PM 2.5 จำนวน 36 ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ถือว่า “คุณภาพอากาศดี”

6.3 การให้ความช่วยเหลือภัยพิบัติด้านการเกษตร

1. กรณีอุทกภัย เกิดภัยตั้งแต่วันที่ 13 กันยายน 2564 สิ้นสุดวันที่ 30 ธันวาคม 2564 ในพื้นที่อำเภอกมลาไสย โขงชัย ร่องคำ มีเกษตรกรประสบภัยพิบัติจำนวน 3,832 ราย อยู่ระหว่างดำเนินการให้ความช่วยเหลือ (ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดกาฬสินธุ์แล้วเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565) 3,832 ราย วงเงินช่วยเหลือ 41,751,865.50 บาท
2. กรณีโรคลัมปีสกิน (Lumpy skin disease) เกิดภัยตั้งแต่วันที่ 17 พฤษภาคม 2564 ขณะนี้ยังไม่สิ้นสุด ในทุกพื้นที่ของจังหวัดกาฬสินธุ์ มีเกษตรกรที่พบสัตว์ป่วย 10,227 ราย พบสัตว์ตายจำนวน 2,238 ราย อยู่ระหว่างดำเนินการให้ความช่วยเหลือ (ผ่านความเห็นชอบของคณะกรรมการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติจังหวัดกาฬสินธุ์แล้วเมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565) 2,238 ราย วงเงินช่วยเหลือ 48,525,000 บาท

7. ปัญหา/ข้อเรียกร้องที่เกิดขึ้นในจังหวัด/แนวทางแก้ไข (ใคร ได้รับผลกระทบ/เดือดร้อนอย่างไร เมื่อใด มีข้อเสนอให้รัฐแก้ไขปัญหายังไง ได้ปฏิบัติการไปแล้วอย่างไร ผลเป็นอย่างไร มีข้อเสนอการแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปอย่างไร)

7.1 ปัญหาที่ดินทำกิน - ไม่มี

7.2 ปัญหาหนี้สิน .....- ไม่มี

8. ปัญหาอุปสรรค/ความเสี่ยง/ความท้าทาย ต่อการปฏิบัติราชการด้านการเกษตรของจังหวัด และข้อเสนอวิธีการลดความเสี่ยง (ระบบการบริหารงานภายในจังหวัด/การบริหารงบประมาณของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์/บุคลากร/ข้อจำกัดด้านสภาพพื้นที่และสังคมวัฒนธรรม)